

red española
aprendizaje-servicio

2024

Aprenentatge Servei

Compromís social en acció

red española
aprendizaje-servicio

*Tots els éssers humans neixen lliures
i iguals en dignitat i en drets.*

*Són dotats de raó i de consciència, i
han de comportar-se fraternalement
els uns amb els altres.*

Declaració Universal dels Drets Humans

red española
aprendizaje-servicio

Fraternalment?

 OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT
SOSTENIBLE

Una crida universal i ètica per a posar fi a la pobresa, protegir el planeta i garantir que totes les persones gaudeixin de pau i prosperitat el 2030.

red española
aprendizaje-servicio

Quina és la finalitat
última de l'educació?

red española
aprendizaje-servicio

Conrear el talent individual...

... per no quedar exclosos del tren del progrés?

Gent amb “talent”?

Creatius i emprenedors...

Grans comunicadors...

Van arrossegar multituds...

red española
aprendizaje-servicio

red española
aprendizaje-servicio

Fomentar el compromiso social...

... per transformar el món?

red española
aprendizaje-servicio

No es construeix una
societat més **justa** amb
ciutadans **mediocres**.

Adela Cortina

“La pedagogia s'hauria d'organitzar al voltant dels principis de cooperació, col·laboració i solidaritat.

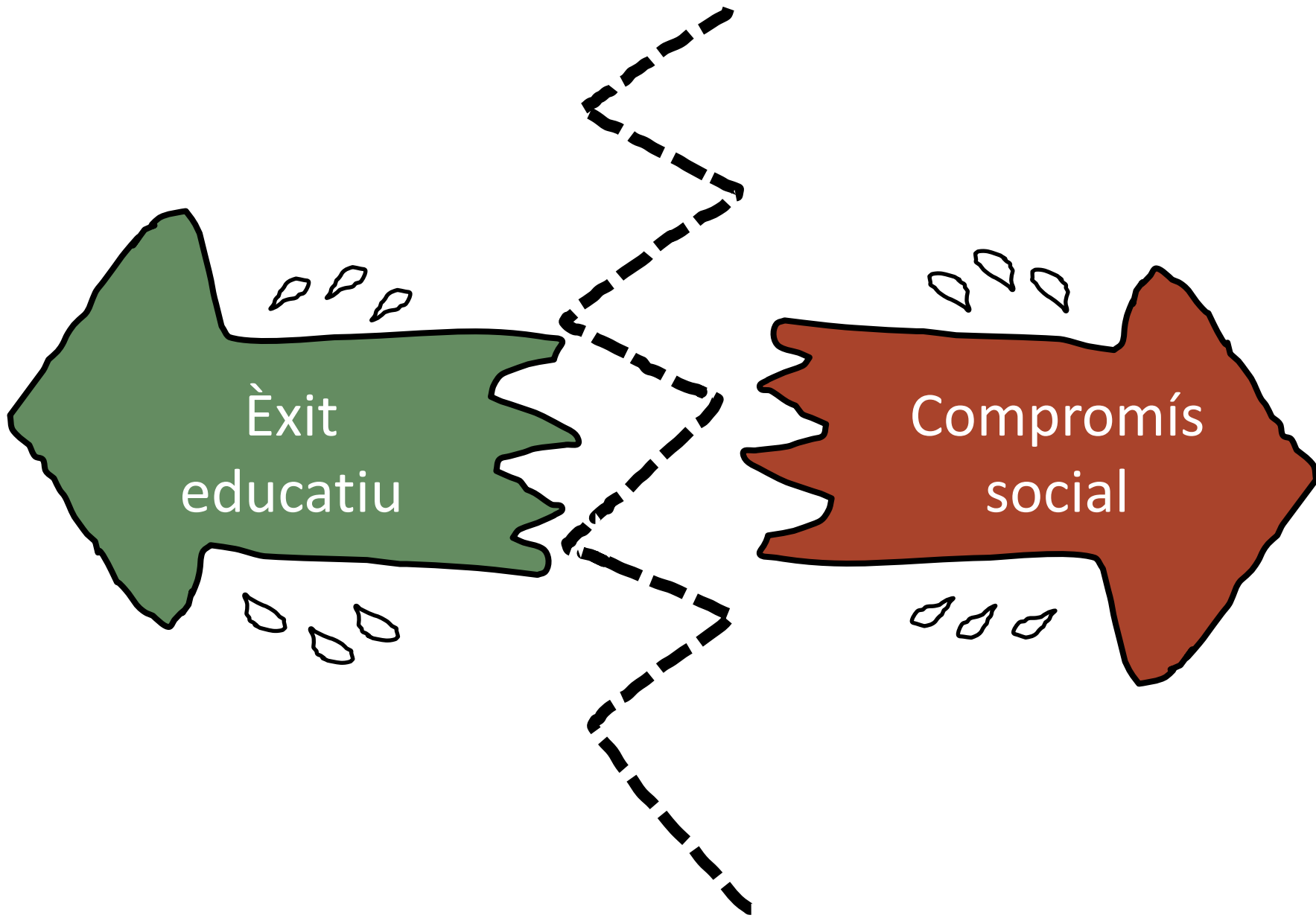
Hauria de fomentar les capacitats intel·lectuals, socials i morals dels alumnes, perquè puguin treballar plegats i transformar el món amb empatia i compassió.”

UNESCO, 2021

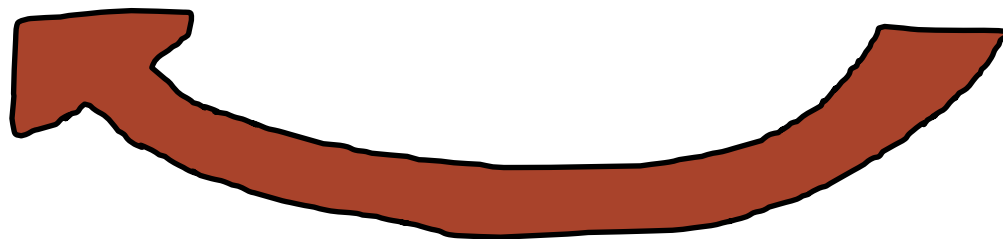
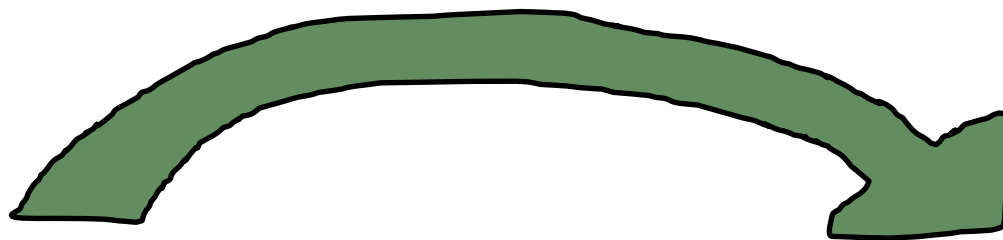
red española
aprendizaje-servicio

red española
aprendizaje-servicio

aprenentatge servei

Guió

1. El més bàsic de l'ApS
2. Algunes bones pràctiques
3. Aclarim conceptes
4. Per saber més

1.

El més bàsic de l'ApS

Campanya de donació d'aliments

red española
aprendizaje-servicio

a Primària

red española
aprendizaje-servicio

Després del foc

A Secundària

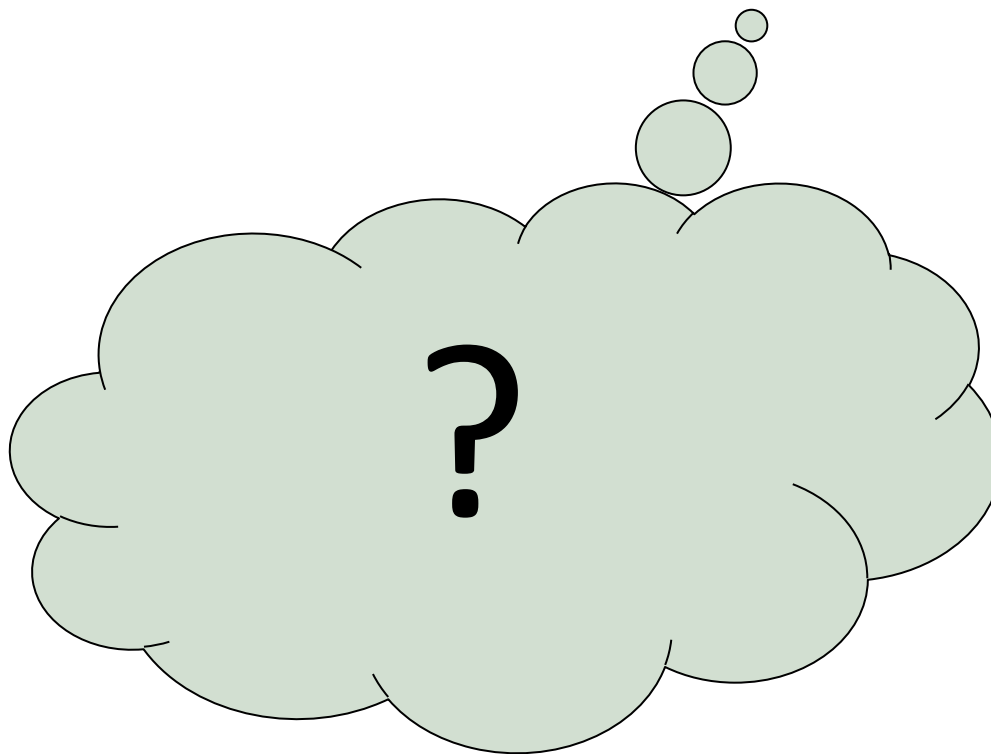
Accesibilitat per als pisos de Bellvitge

red española
aprendizaje-servicio

A la Universitat

Podem fer una definició senzilla?

Algunes definicions senzilles:

red española
aprendizaje-servicio

Aprender fent un
servei a la comunitat

Aprender ajudant
els altres

Fer alguna cosa
socialment útil i
aprendre amb aquesta
experiència

red española
aprendizaje-servicio

Aprender fent
un servei a la comunitat

red española
aprendizaje-servicio

<https://www.youtube.com/watch?v=EQvuXOsq2jo>

red española
aprendizaje-servicio

Servei a la
comunitat

Aprenentatge
pràctic

red española
aprendizaje-servicio

Aprenentatge Servei

red española
aprendizaje-servicio

ApS: una
brújula per
orientar el
talent...

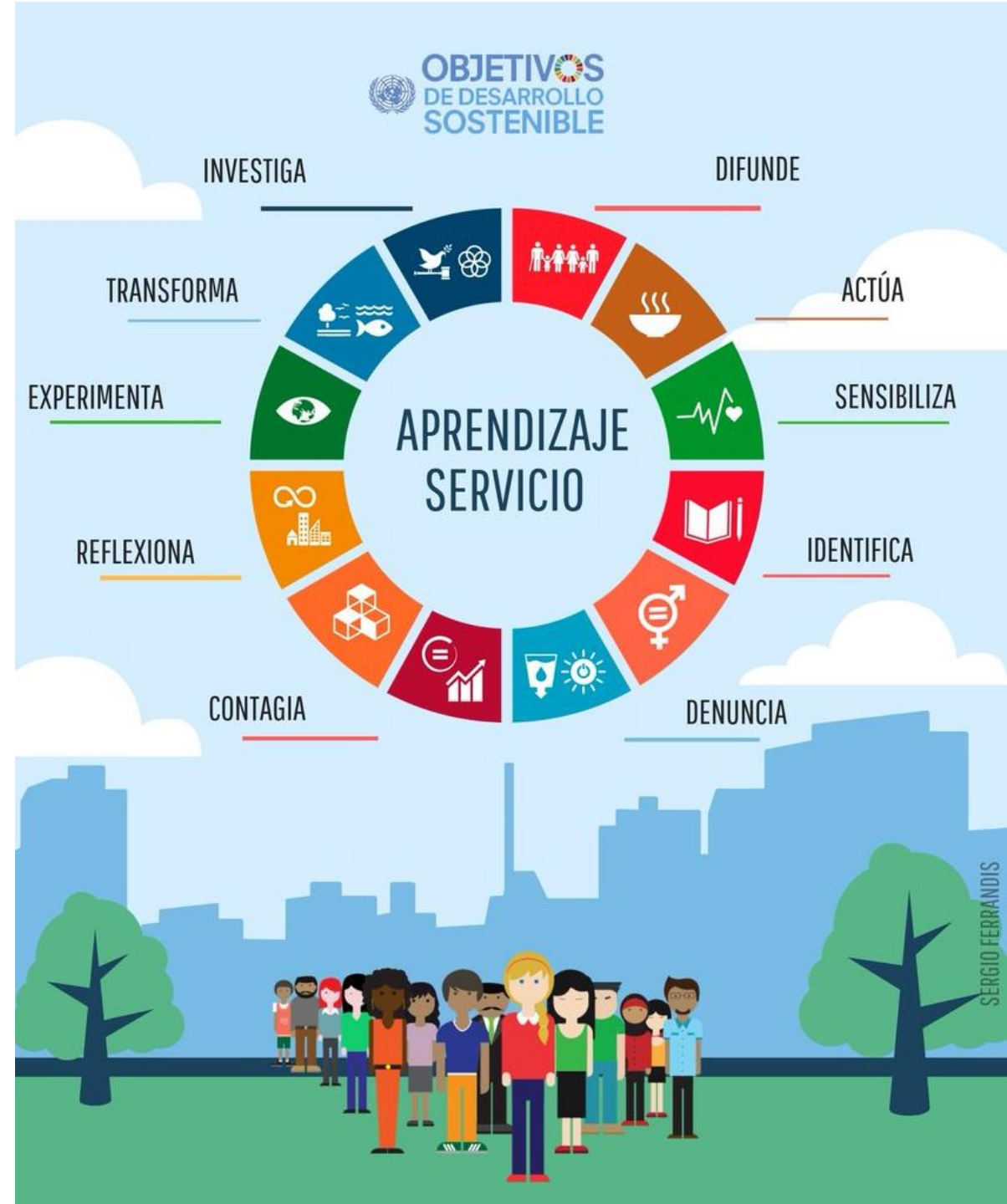

red española
aprendizaje-servicio

El ApS contribueix a orientar el talent vers els Objectius de Desenvolupament Sostenible

Infografia de Sergio Ferrandis

2.

Algunes bones pràctiques

red española
aprendizaje-servicio

Com donar a conèixer
el patrimoni de la
ciutat?

Adoptem la Muralla de Mataró

Un repte:

Difondre el patrimoni arquitectònic desconegut

L'acció de servei

Nois i noies de 4t d'ESO organitzen visites guiades a l'antiga Muralla del Segle XVI de Mataró, prou desconeguda per la població.

Els aprenentatges

Història de Mataró i de la seva muralla.
Treball en equip.
Empatía i habilitats comunicatives.

red española
aprendizaje-servicio

red española
aprendizaje-servicio

https://www.youtube.com/watch?v=fNduQE_7fn4&t=1s

UAB Projecte “L’escola adopta un monument”

INS Alexandre Satorras

Ajuntament de Mataró

Col·lectius destinataris de les visites:
Escoles de Primària; Casals d’Avis; Famílies...

red española
aprendizaje-servicio

Com millorar la comunicació entre generacions?

Musicavis

Un repte

Generar comunicació positiva entre joves i persones grans

L'acció de servei

Montar un concert amb audició de poemes i projecció audiovisual amb el col·lectiu Gent Gran del Vendrell.

Els aprenentatges

Aprenentatges musicals: llenguatge i audició musical, pràctica instrumental.

Coneixements de poesia catalana.

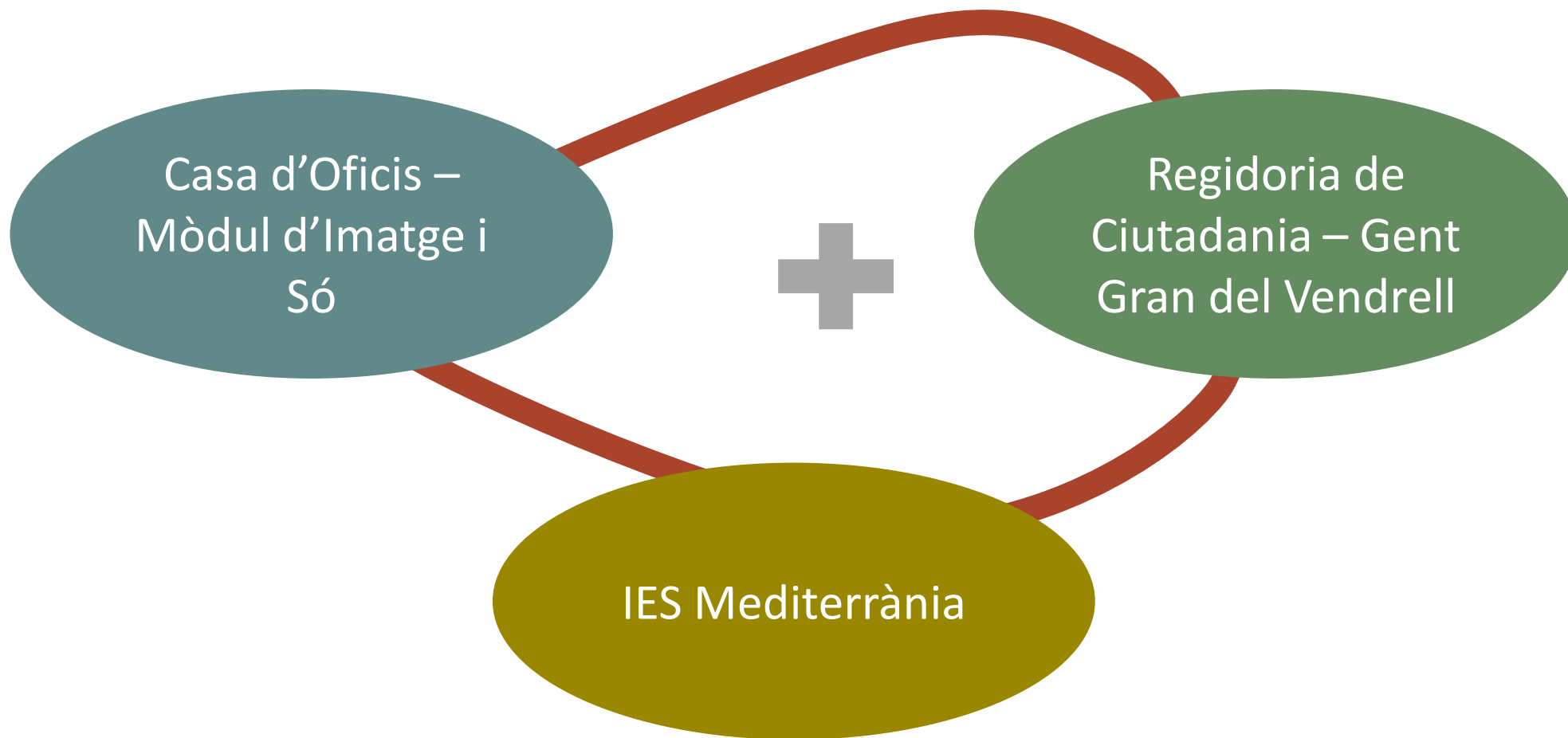
Apropament emocional i empatia amb la gent gran.

<https://www.youtube.com/watch?v=p5wD9cvaJVA&t=17s>

red española
aprendizaje-servicio

red española
aprendizaje-servicio

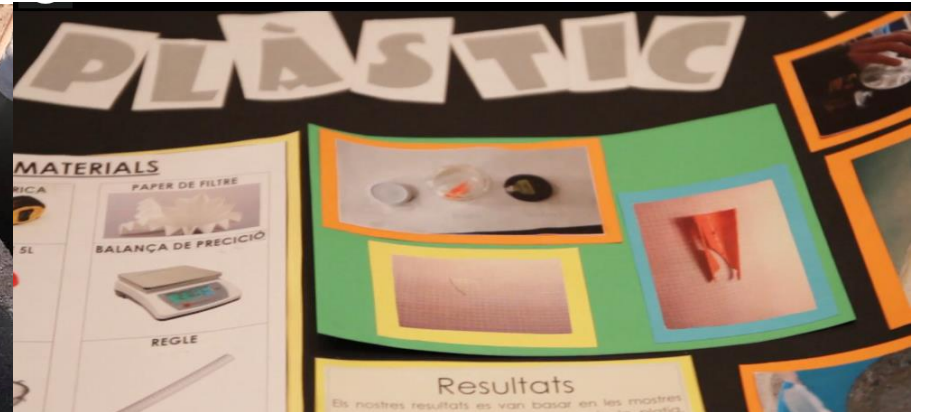

Com frenar la contaminació dels plàstics a les nostres platges?

Observadors del mar: Plàstics 0

Un repte

Col·laborar amb la investigació dels micro i macro plàstics

L'acció de servei

Netejar la platja, geolocalitzar i analitzar els micro i macroplàstics recollits, col·laborant amb equips d'investigadors.

Els aprenentatges

Coneixements i concienciació sobre la contaminació del plàstic, apropament a la ciència, treball en equip, organització.

<https://vimeo.com/180017351>

red española
aprendizaje-servicio

Com augmentar les reserves de sang?

Campanya de donació de sang

Un repte

Augmentar les reserves de sang dels hospitals

L'acció de servei

Organitzar i dur a terme una campanya de donació de sang en el barri col·laborant amb el Banc de Sang de la població.

Els aprenentatges

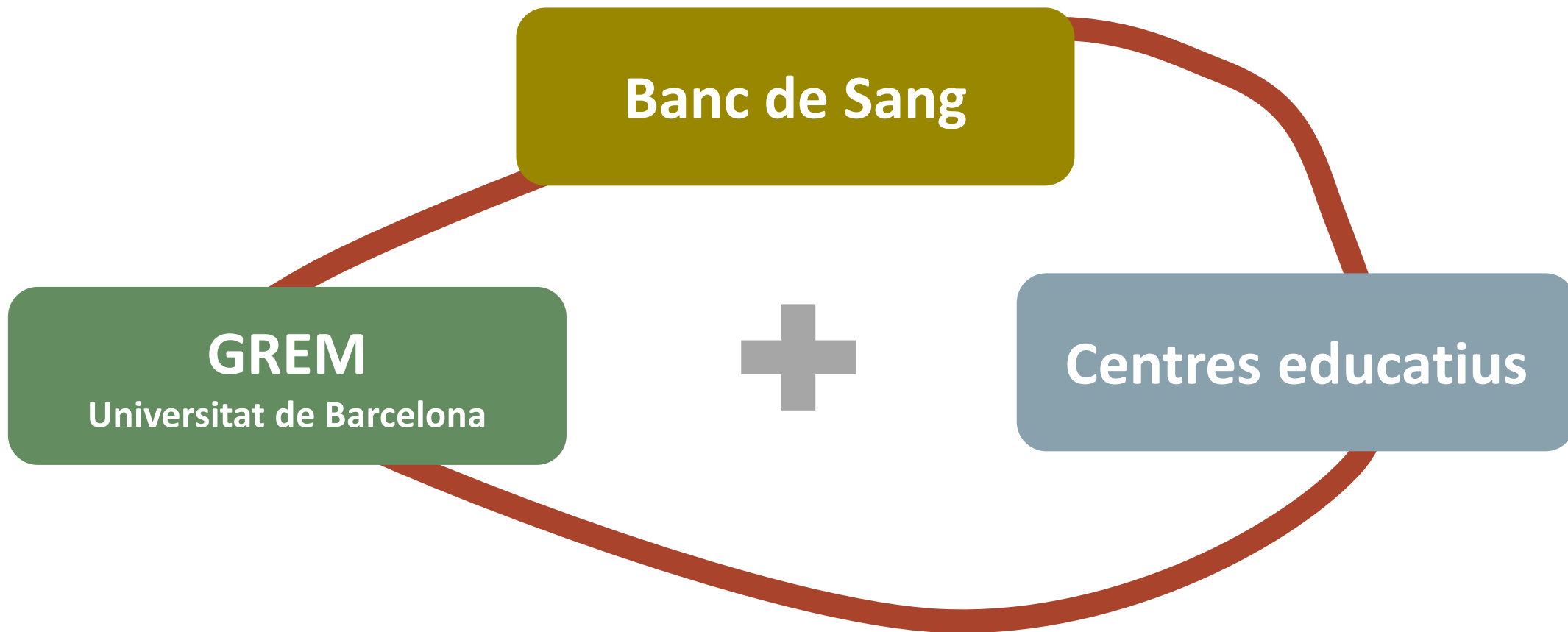
Coneixements sobre la sang i la necessitat de donació.
Habilitats organitzatives i comunicatives.
Responsabilitat, iniciativa.

red española
aprendizaje-servicio

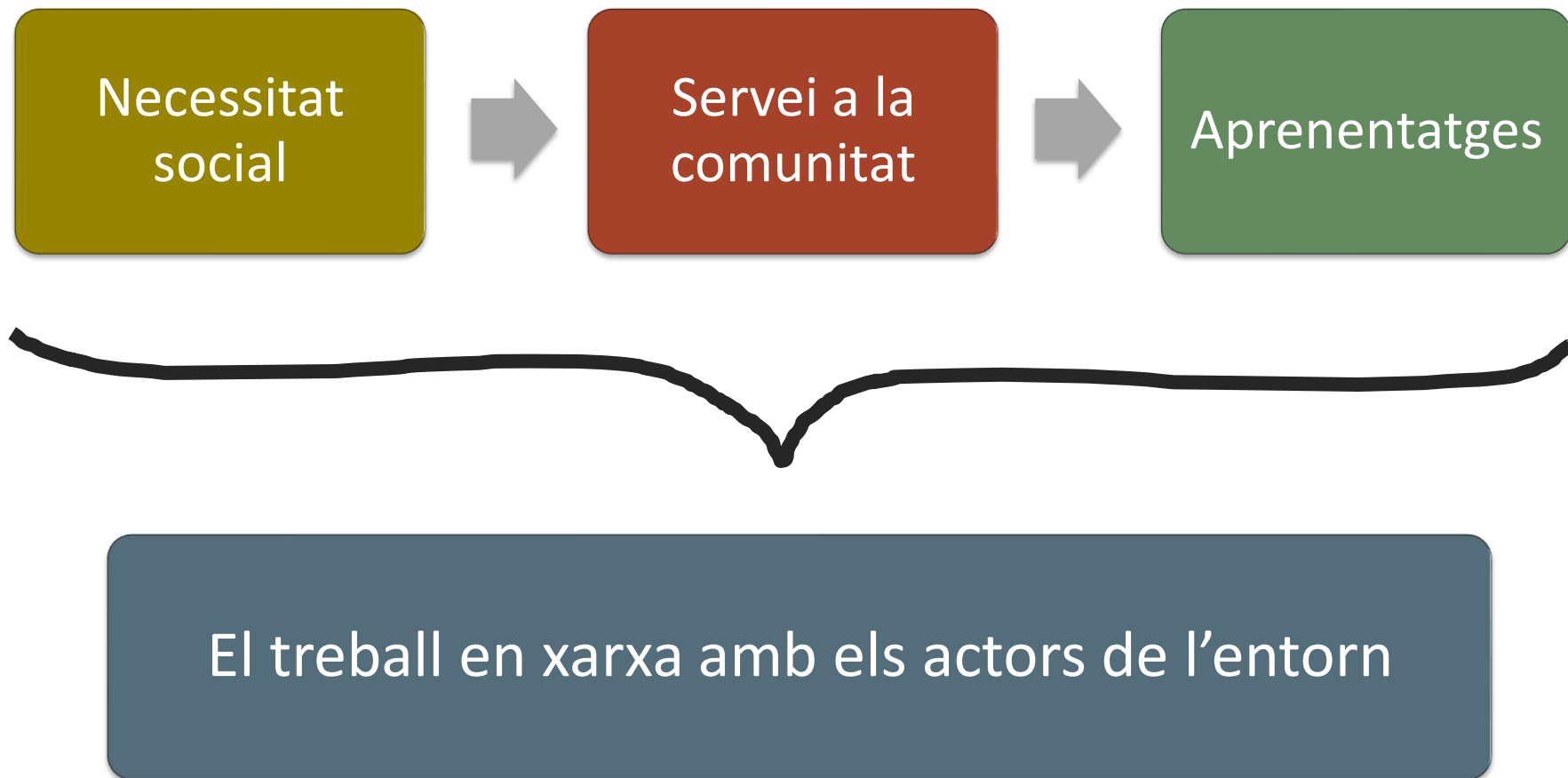

<https://www.youtube.com/watch?v=eIYVPq-OKkw>

Què tenen en comú?

3.

Aclarim conceptes

Una definició completa

Activitat educativa que combina processos d'**aprenentatge** i de **servei** a la comunitat en un sol projecte ben articulat on els participants aprenen treballant en les necessitats reals de l'entorn amb la finalitat de millorar-lo.

Definició aportada pel Centre Promotor d'Aprenentatge Servei

red española
aprendizaje-servicio

ApS:

- ✓ Una metodología educativa
- ✓ Una filosofía educativa
- ✓ Una estrategia de desenvolupament comunitari

red española
aprendizaje-servicio

¿En què es fonamenta?

Una manera d'entendre la **ciutadania**: basada en la participació activa i la contribució a la millora de la qualitat de vida de la societat.

El infants i joves ja **són**
ciutadans capaços de
provocar canvis al seu
entorn.

2

Una manera
d'entendre
l'**aprenentatge**:
basada en la pràctica,
la investigació, l'acció i
la reflexió.

red española
aprendizaje-servicio

S'aprèn millor quan es porta
a la pràctica el que s'intenta
aprendre

S'aprèn més encara quan la pràctica està
vinculada a
una necessitat o problema social...

... perquè es genera un compromís.

red española
aprendizaje-servicio

3

Una manera d'entendre
l'**educació en valors**:
basada en la vivència,
l'experiència i la
construcció d'hàbits.

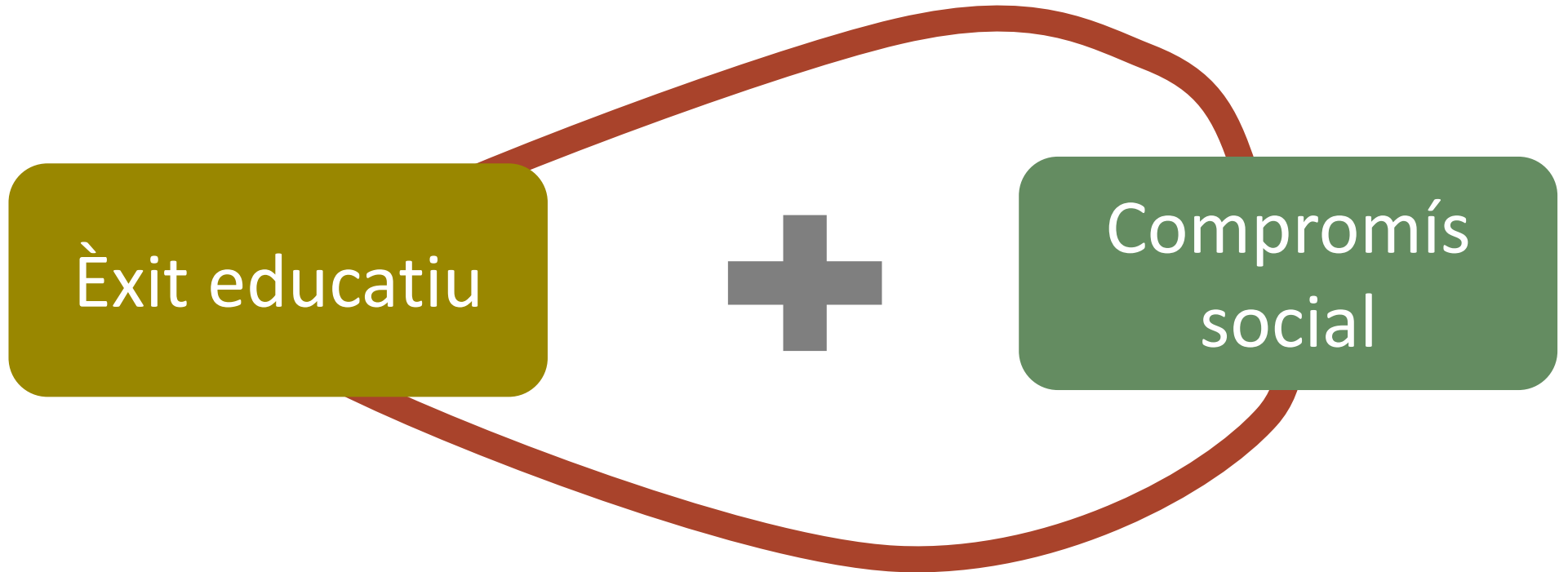
red española
aprendizaje-servicio

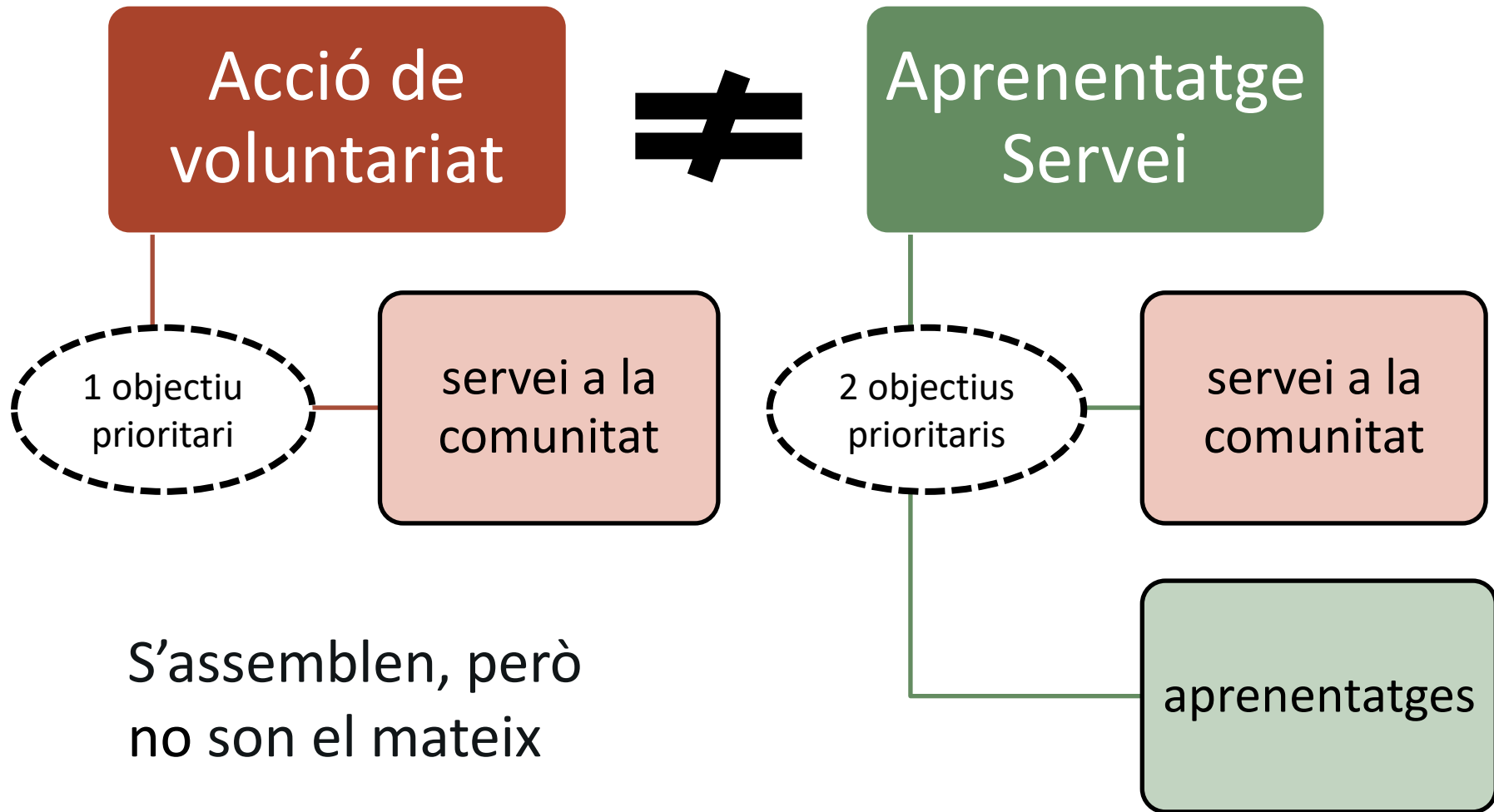
Les humanes i els humans posen i han de posar cura en tot: cura per la vida, pel cos, per l'esperit, per la naturalesa, per la salut, per la persona estimada, pel que pateix i per la casa. Sense cura la vida mor.

Leonardo Boff. *Ética planetaria desde el Gran Sur*.

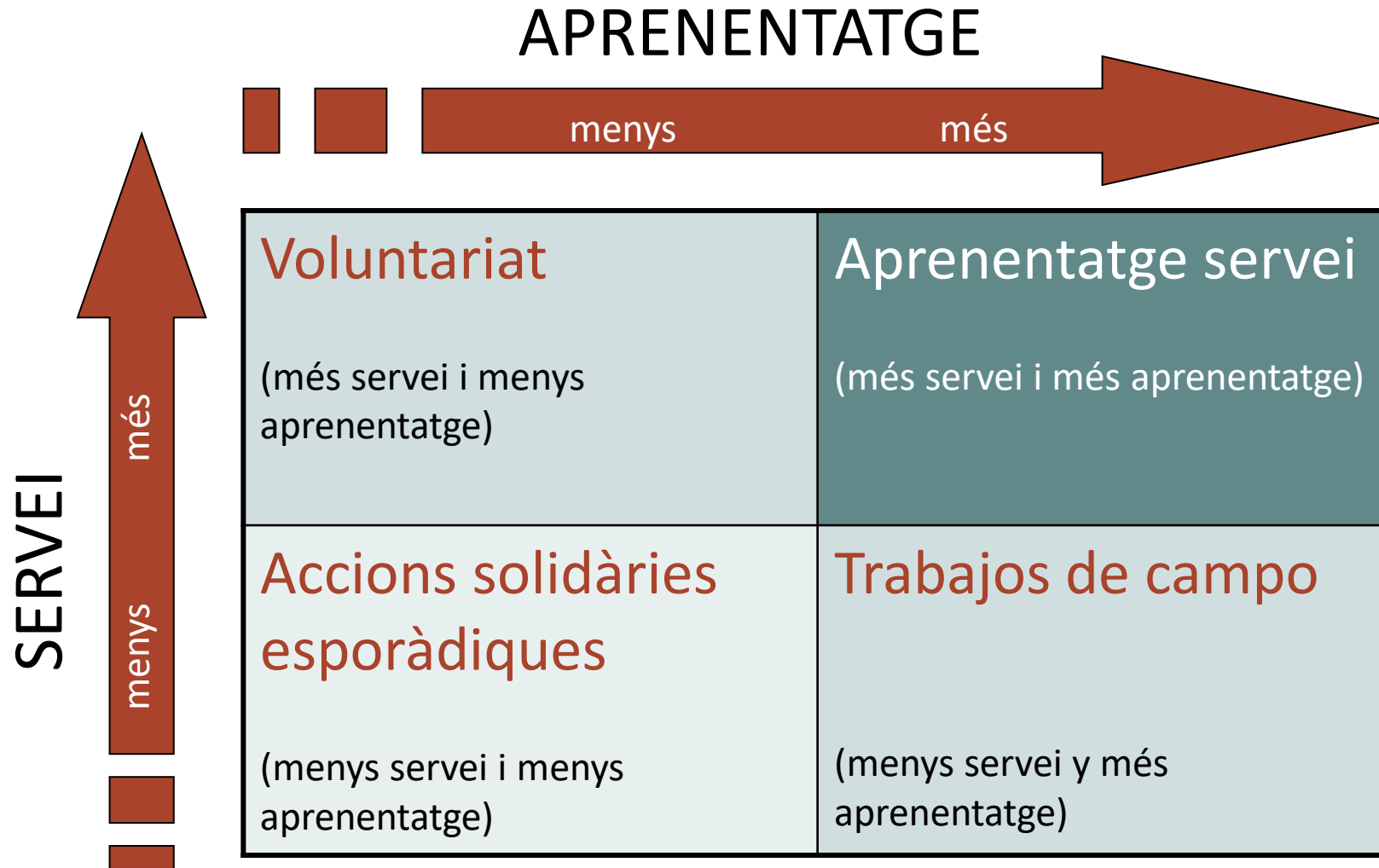
L'ApS és un **projecte educatiu**
amb **finalitat social**.

Però... no és el mateix
ApS que una acció de
voluntariat...?

El quadrant de l'ApS

Adaptació de *Service Learning Quadrants*, Palo Alto, C.A. 1996

red española
aprendizaje-servicio

Estudiar i comprendre l'impacte
dels plàstics en els mars

Aprenentatge

Apuntar-se a una campanya de
recollida de plàstics a la platja

Servei

Estudiar i comprendre l'impacte dels plàstics en els mars i comprometre's
en una campanya de recollida a la platja

Aprenentatge Servei

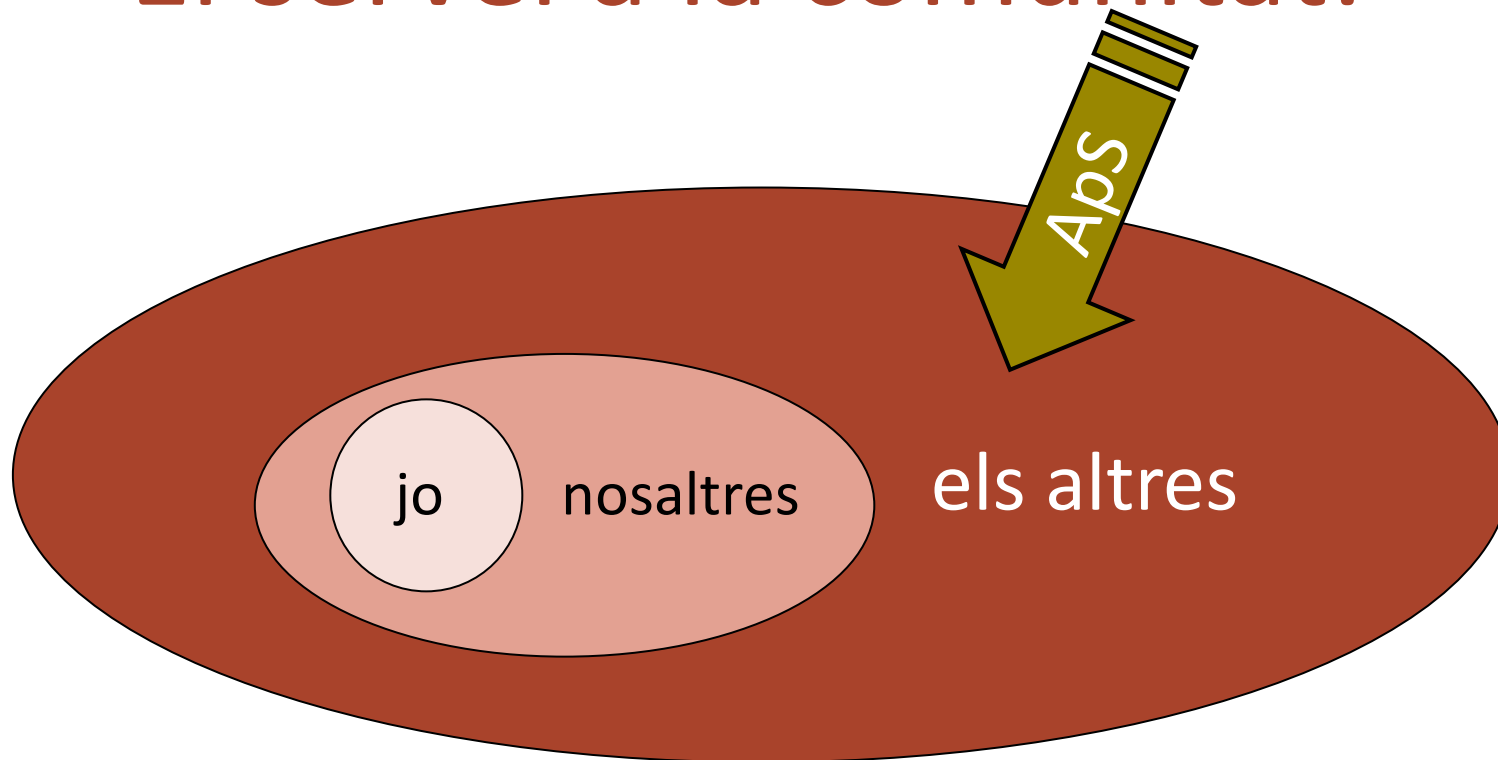
Sensibilitat $\neq$ Compromís

- Moltes pràctiques excel·lents persegueixen la **sensibilització** dels nois i noies.
- L'ApS requereix, a més a més, un **compromís** concretat en una acció clara de servei als altres.

El servei a la comunitat:

L'ApS reforça la descoberta de l'**alteritat**,
l'empatia i la generositat vers els altres

Tipologia de serveis

- ☐ Medi ambient
- ☐ Promoció de la salut
- ☐ Participació ciutadana
- ☐ Patrimoni cultural
- ☐ Intercanvi generacional
- ☐ Ajuda pròxima a altres persones
- ☐ Suport a la formació
- ☐ Solidaritat i cooperació

red española
aprendizaje-servicio

ApS

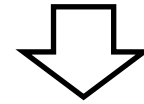
Quina mena de tasques es poden fer?

Una necessitat ➡ serveis diferents

Necessitat o problema social

El parc forestal està brut i abandonat.

Serveis possibles

Netejar...

Senyalitzar

Sensibilitzar...

Denunciar...

...

red española
aprendizaje-servicio

Requisits bàsics

Reflexió

Intencionalitat

Participació

Aprenentatge

Servei

Impacte educatiu

Andrew Furco. University of California-Berkeley, 2003

Millors
resultats
acadèmics

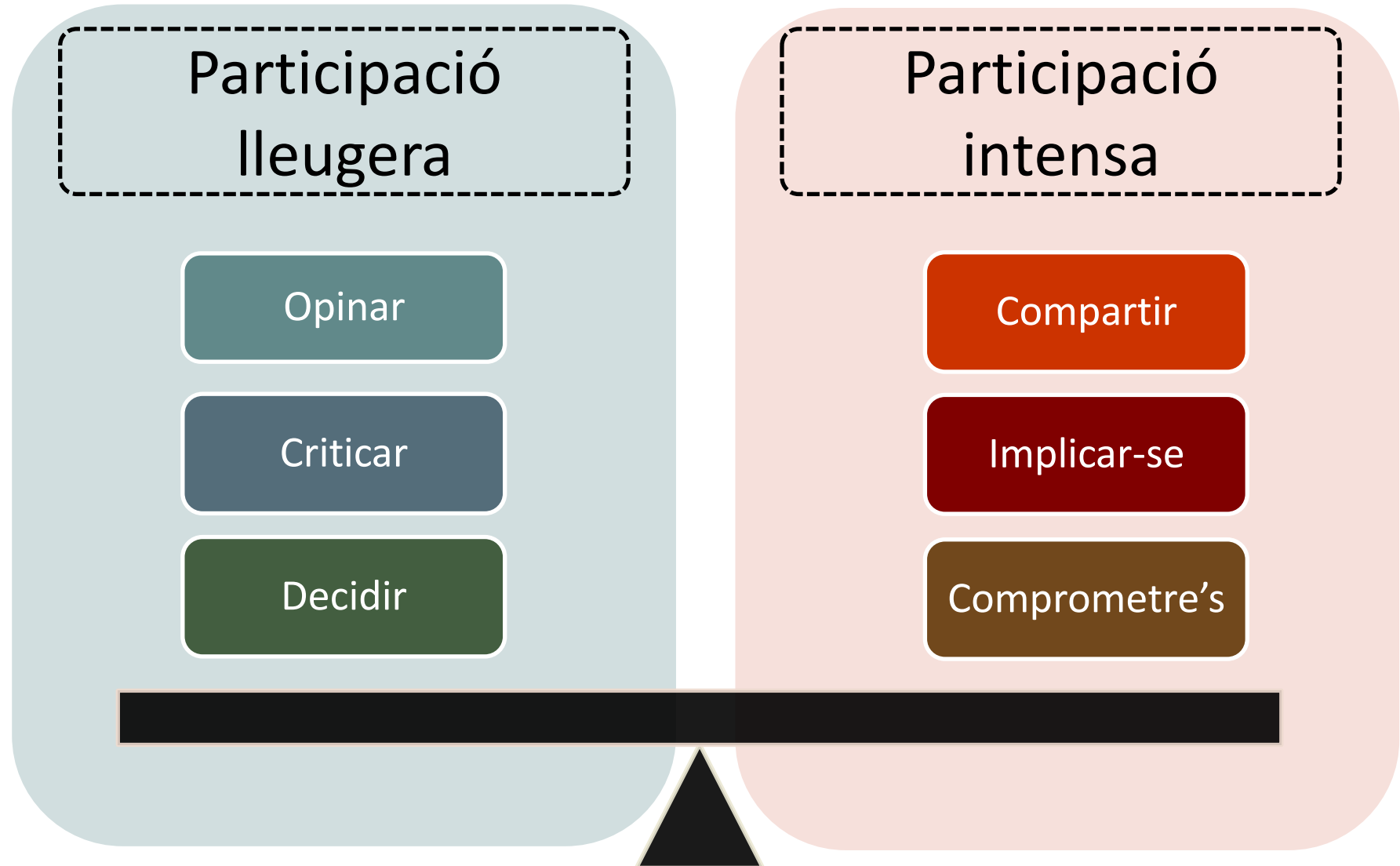

Millor
convivència
a l'aula

L'ApS reforça:

Participació ciutadana?

red española
aprendizaje-servicio

L'ApS ajuda els nois i noies
a aprendre a participar
intensament

Participació intensa

Participació lleugera

Jo ja ho vaig fer alguna vegada!

L'ApS és un **descobriment**,
no és un invent:

Moltes entitats socials,
moviments i associacions
juvenils ho practiquen
sense saber-ho.

No té per què ser complicat

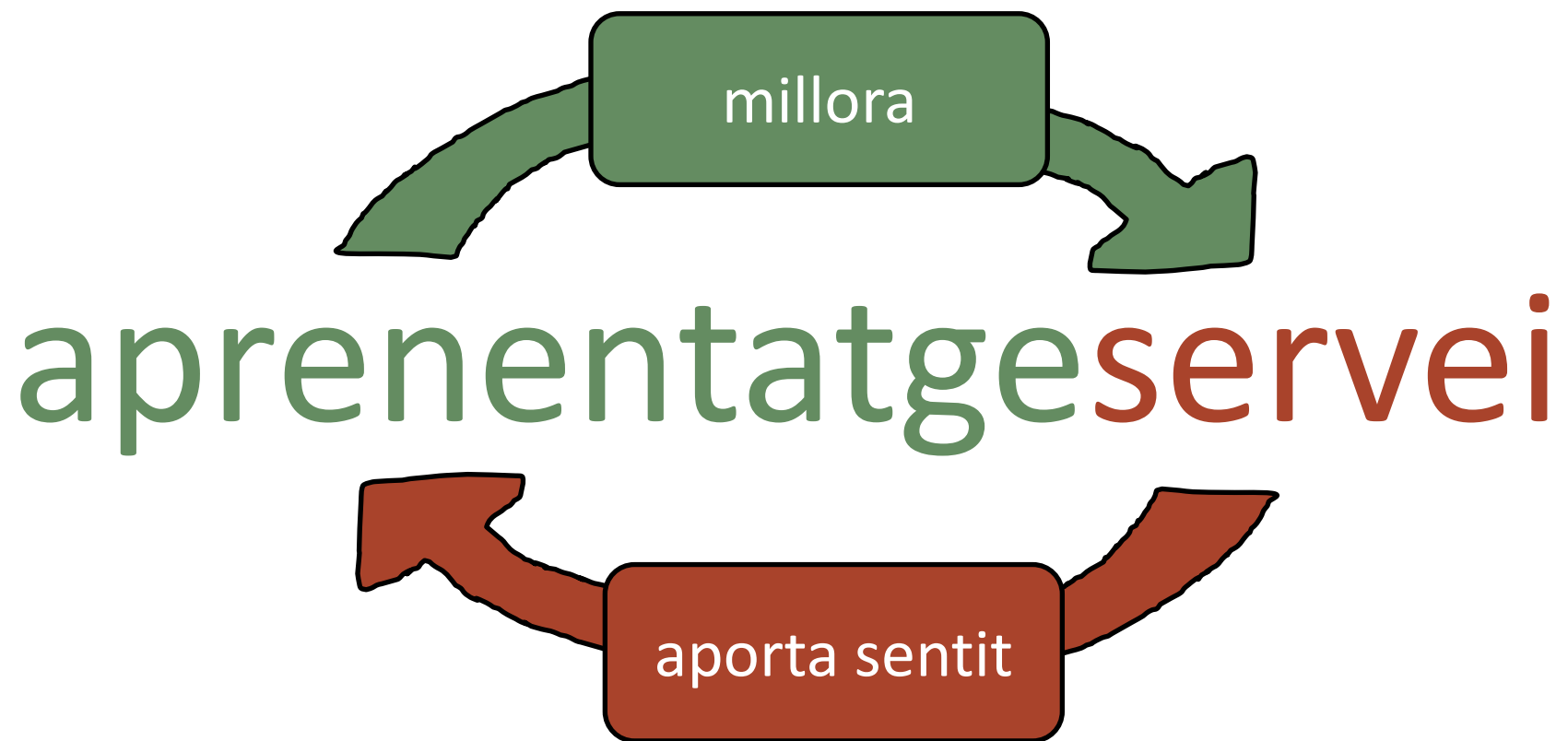
Hi ha projectes ApS:

- grans i petits;
- llargs i breus;
- ambiciosos i senzills...

red española
aprendizaje-servicio

Per què l'ApS es motivador?

1. Perquè se surt de l'aula i es trenca la rutina acadèmica.
2. Perquè es veu la utilitat del coneixement.
3. Perquè és un repte.
4. Perquè descobreix talents ocults.
5. Perquè reforça l'autoestima i els nois i noies se senten valorats.

L'ApS al món actual:

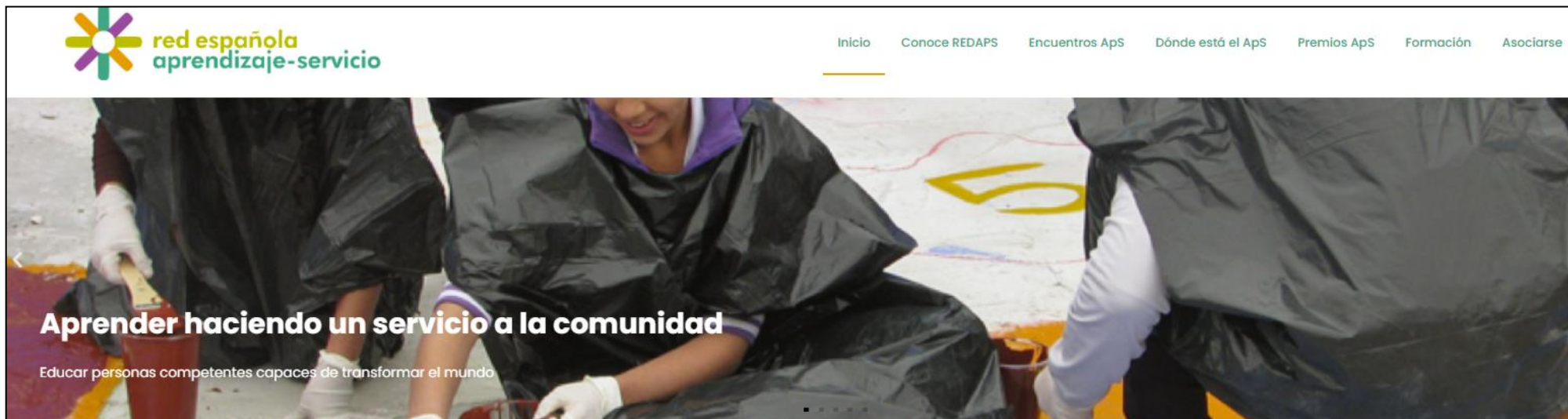
Méxic
Estats Units
Argentina
Veneçuela
Xile
Colòmbia
Costa Rica
República Dominicana
Puerto Rico
Bolívia
Brasil
Uruguai
Cuba
Equador
Malaisia
...

Irlanda
Itàlia
Regne Unit
Alemània
Holanda
Suïssa
Bòsnia
Rumania
Hungria
Eslovènia
Eslovàquia
Macedònia
...

red española
aprendizaje-servicio

Xarxa Espanyola d'Aprenentatge Servei

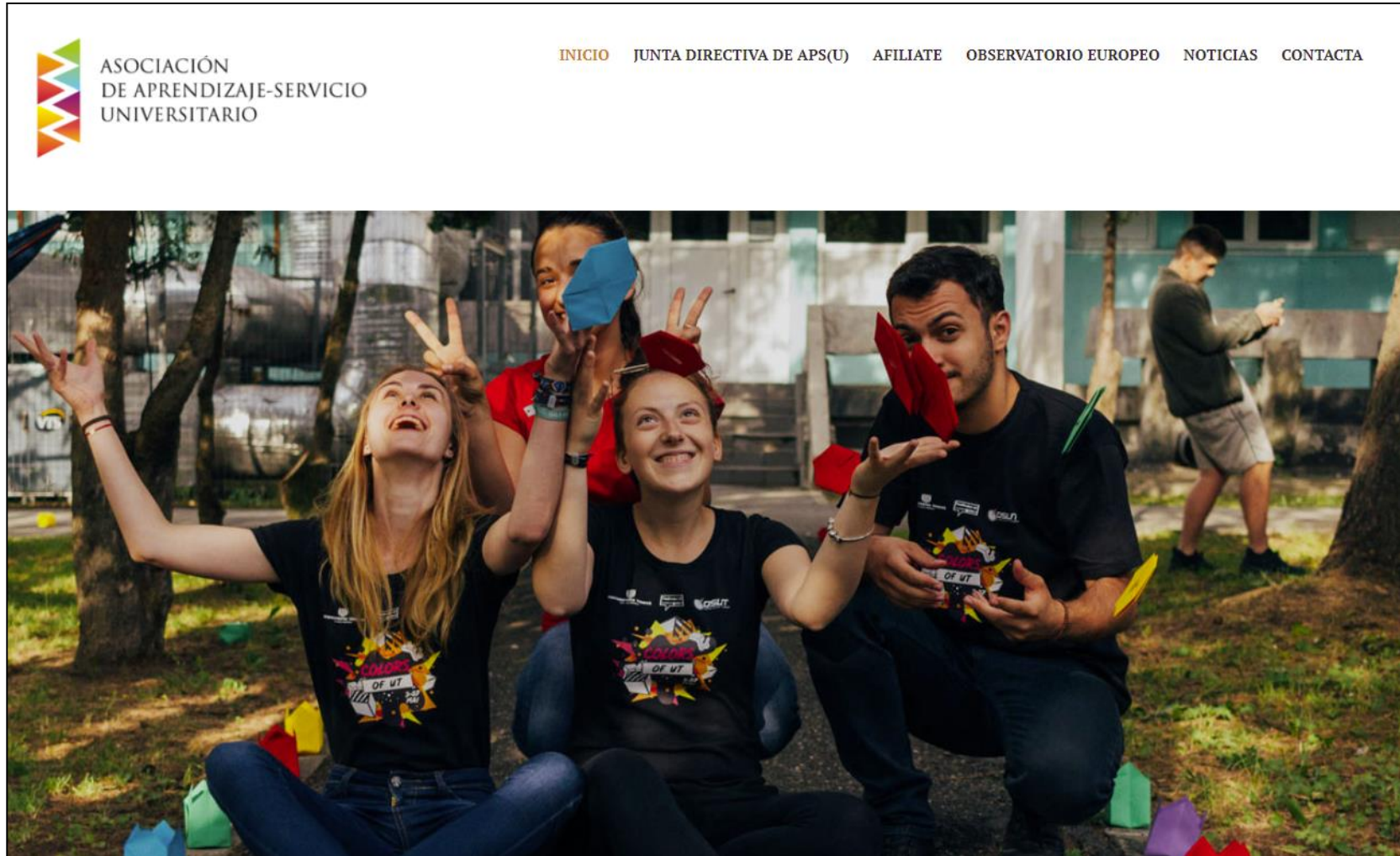
17 Grups Territorials:

Catalunya
País Basc
Comunitat de Madrid
Comunitat Valenciana
Galícia
Castella-La Manxa

Castella i Lleó
Cantàbria
Andalucia
Aragó
La Rioja
Astúries

Navarra
Extremadura
Canàries
Murcia
Illes Balears

Asociación de Aprendizaje-Servicio Universitario

A Catalunya

<https://aprenentatgeservei.cat/>

red española
aprendizaje-servicio

¿És el mateix servei comunitari
que ApS?

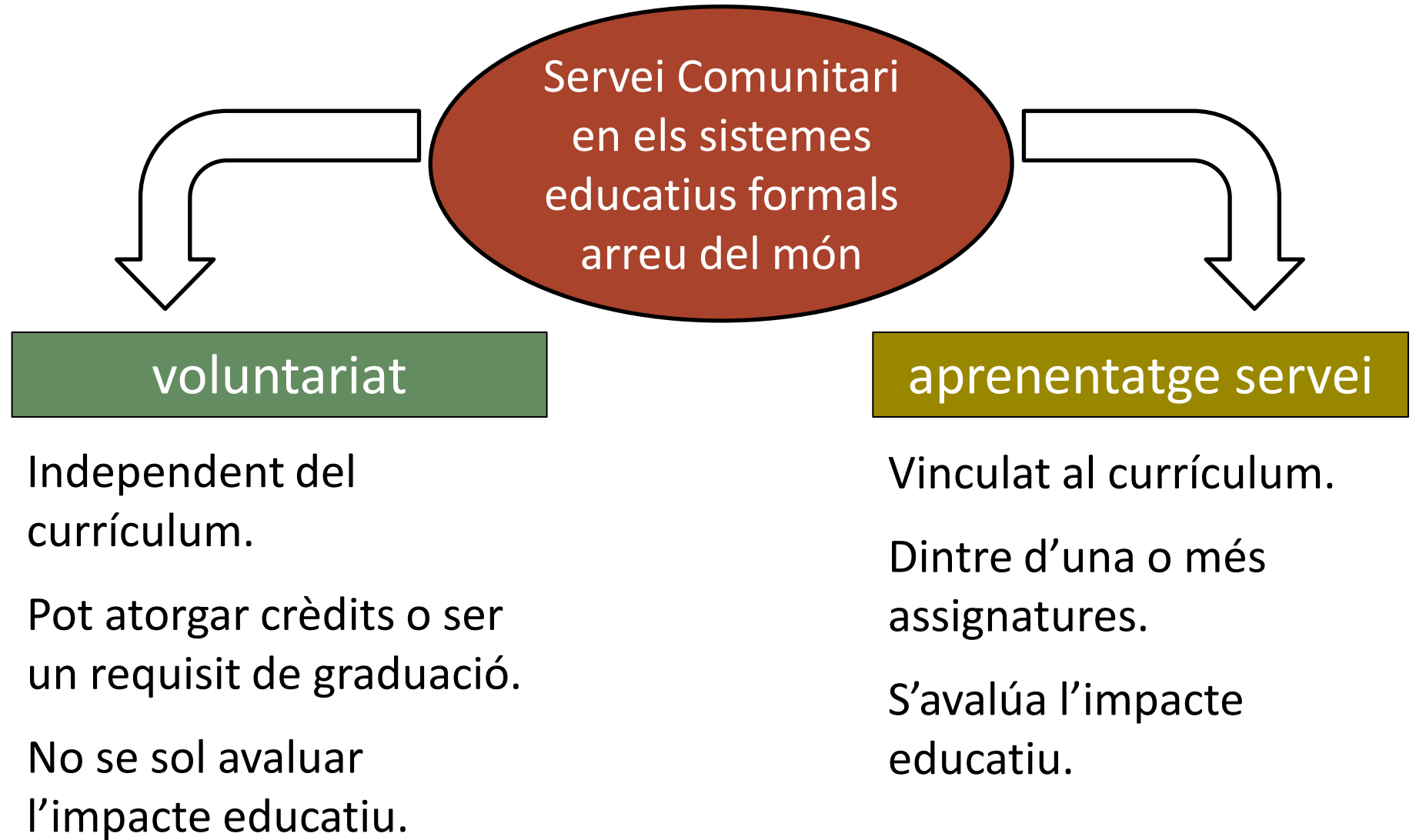

red española
aprendizaje-servicio

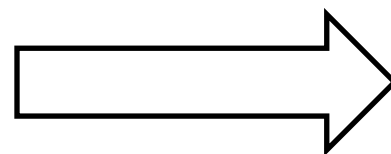
Servei Comunitari

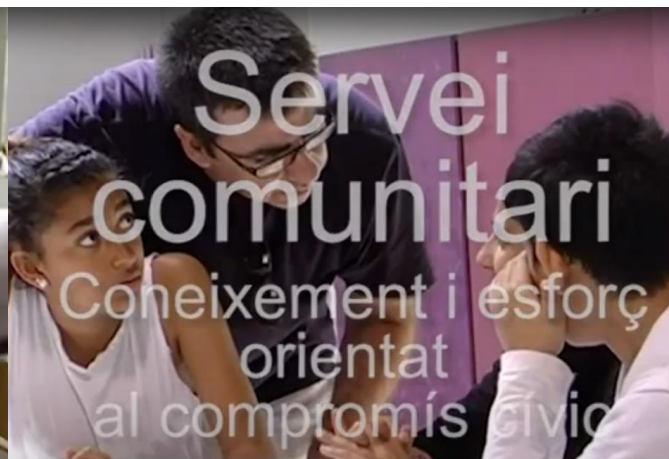
Activitat solidària
per al bé comú

Servei Comunitari
en el sistema
educatiu de
Catalunya

aprenentatge servei

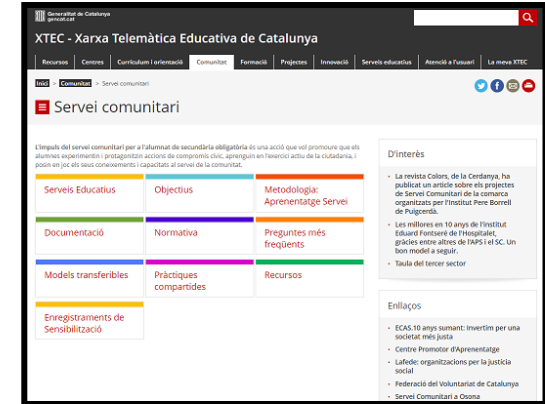

Marc del Servei Comunitari:

1. A 3r o 4t d'ESO.
2. Tot l'alumnat.
3. Dintre de la programació curricular.
4. Projecte de mínim 20 hores, de les quals al menys 10 de servei (flexible).
5. El servei s'ha de dur a terme fora de l'horari lectiu, excepcionalment dintre del mateix.

<http://xtec.gencat.cat/ca/comunitat/serveicomunitari>

<http://www.edubcn.cat/asc/>

A Catalunya, doncs:

Aprenentatge servei

SC

Tot Servei Comunitari és
aprenentatge servei.

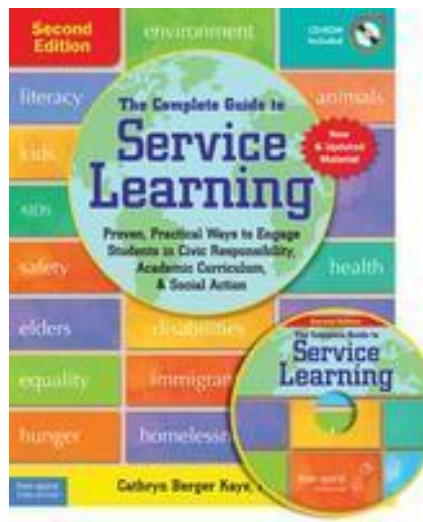
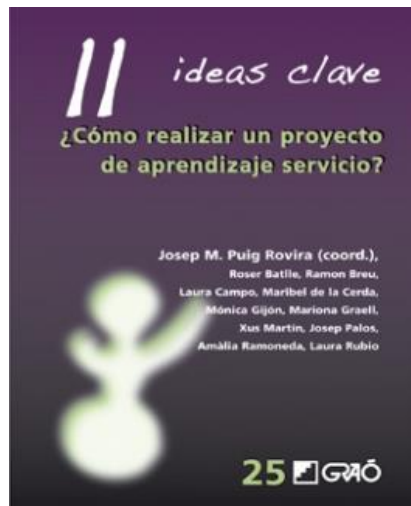
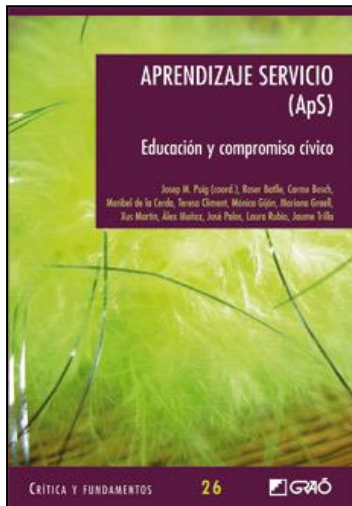
No tot aprenentatge servei
és Servei Comunitari

4.

Per saber més...

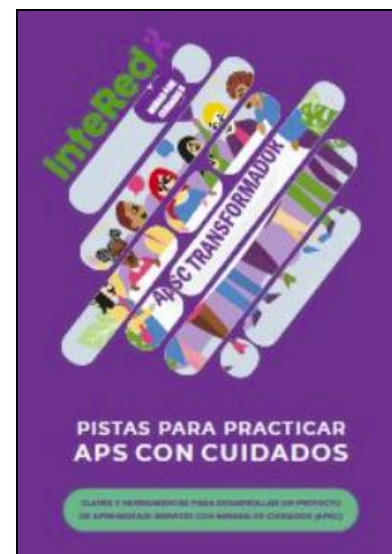
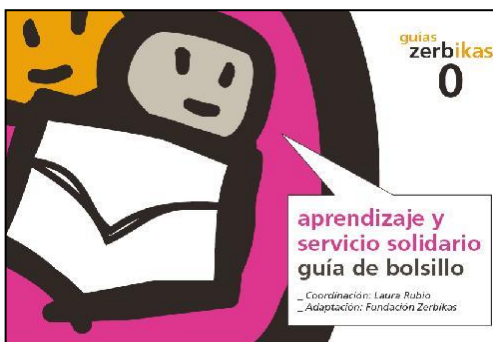

red española aprendizaje-servicio

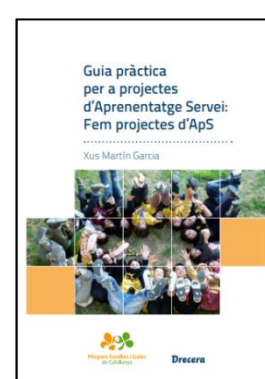
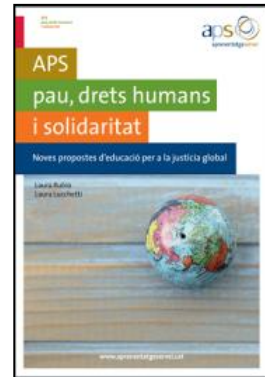
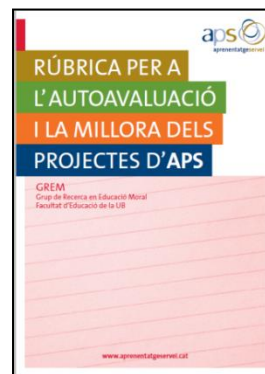
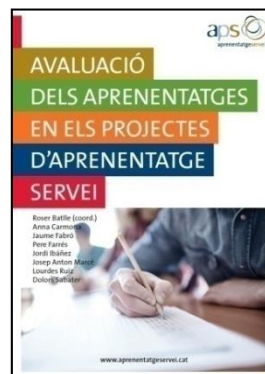
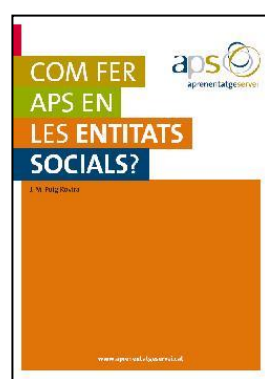
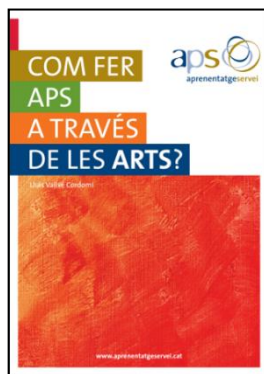
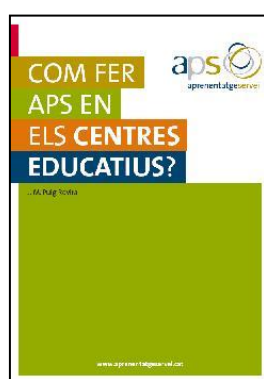
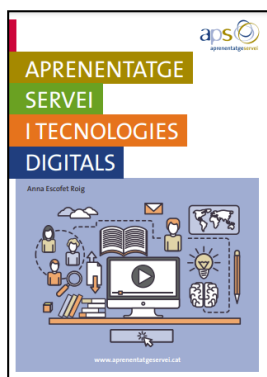
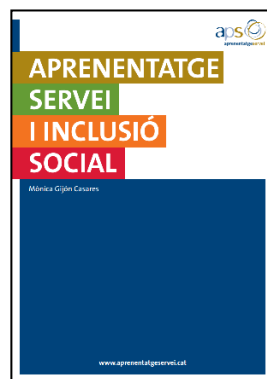

red española aprendizaje-servicio

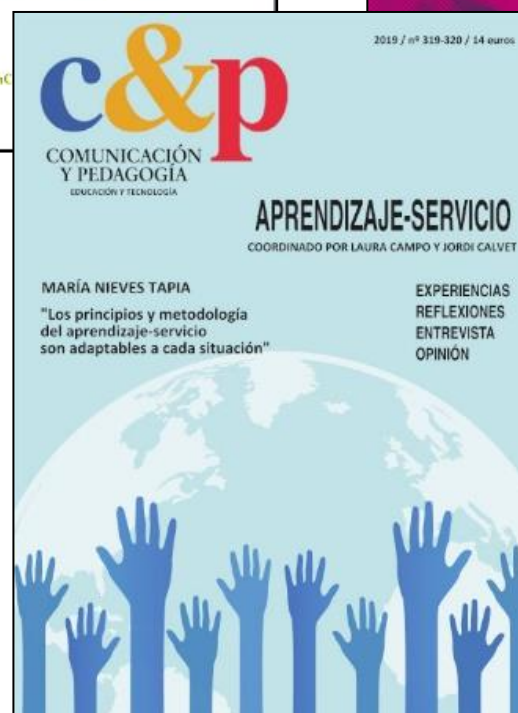
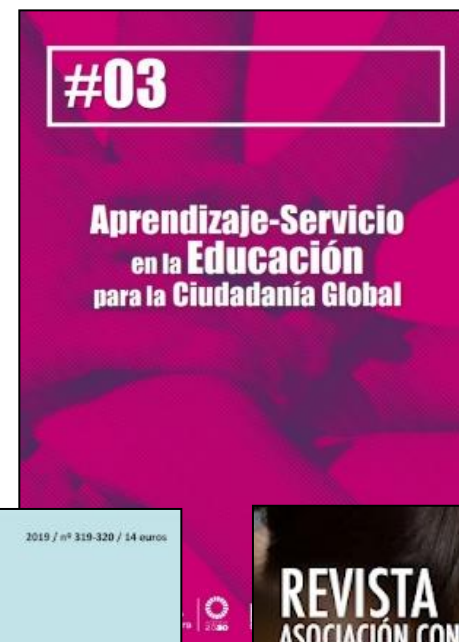
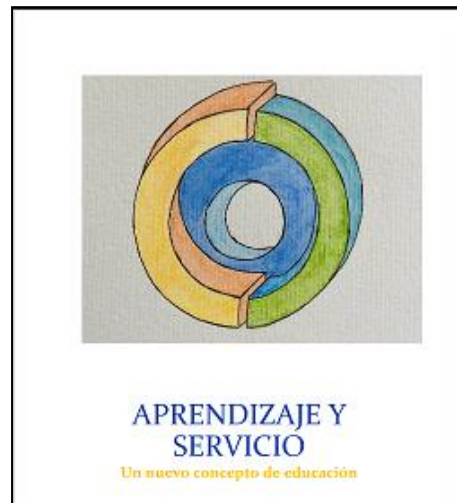
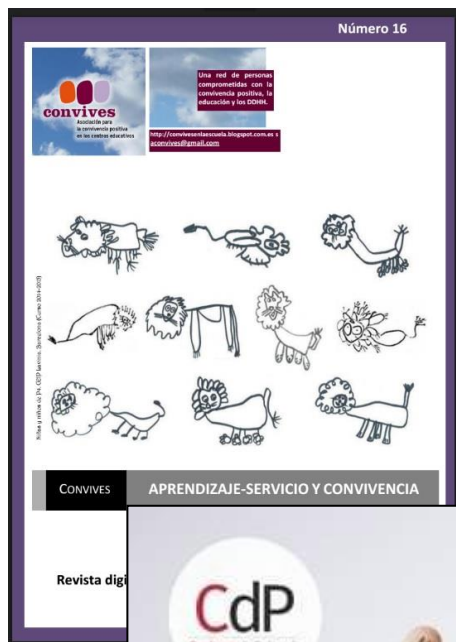

red española aprendizaje-servicio

red española
aprendizaje-servicio

red española
aprendizaje-servicio

www.aprenentatgeservei.cat

www.aprendizajeservicio.net

www.zerbikas.es

www.clayss.org.ar

www.nylc.org

www.servicelearning.org

red española
aprendizaje-servicio

Els nens, nenes i joves
són ja ciutadans capaços
de provocar canvis
positius en el seu entorn.

La **fraternitat** està en
la base de
l'aprenentatge servei.

La finalitat de l'educació
consisteix a formar
ciutadans **competents**,
capaços de **transformar**
el món.

red española
aprendizaje-servicio

I si no,
Per a què
serveix
l'educació?

Aquesta presentació està subjecta a una llicència
[Creative Commons](#).

Es pot copiar, distribuir i comunicar públicament, sempre que es citi l'autoria: **Red Española de Aprendizaje-Servicio** i no s'utilitzi amb fins comercials.

També es pot aprofitar la presentació per generar altres, però en aquest cas només es podria distribuir amb una llicència com aquesta.

red española
aprendizaje-servicio

2024

Aprenentatge Servei

Compromís social en acció